

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
mandag 18. november 2019 kl. 16:00
i
Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 19:00

Til stede:	Bjørg Tørresdal, Thea Susanne Skaug (kom til sak 101/19), Frode Toven (vara for Bjørn-Ole Juul-Hansen), Trine Hasvang Vaag, Marit Haugen, Harald A. Lein (vara for Anne Jødahl Skuterud), Lars Petter Bartnes, Kjersti Hoff, Sigrid Helland og Kristin Taraldsrud Hoff.
Forfall:	Anne Berit Aker Hansen (vara Ann Elise Hildebrandt meldte også forfall), Anne Jødahl Skuterud, Bjørn-Ole Juul-Hansen
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Jørn Rolfsen, Marit Jerven, Lise Wirstad Dynna, Mari Holteberg Vold, Mari Vengnes, Hans Peder Hvide Bang, Sara Ege Grindaker og Ellen Karin Solevåg

Saksliste

098/19	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
099/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	4
100/19	Orientering fra markedsregulator.....	6
101/19	Høring av Omsetningsrådets regelverk 2019.....	8
102/19	Egg - Frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2020.....	15
103/19	Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2019.....	22
104/19	Møteplan for Omsetningsrådet 1. halvår 2020.....	25
105/19	Endret representasjon i Omsetningsrådet for Nortura SA fra 20.10.2019.....	26
106/19	Orientering om opplysningskontorene.....	27

Saksnr.: 098/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 19/60666-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter var sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer.
Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 099/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 19/60666-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 8. oktober 2019 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til publisert protokoll.

Saksnr.: 100/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 19/60666-3

Møtebehandling

Trine Hasvang Vaag fremmet forslag om at presentasjonene fra markedsregulatorene ikke gjennomgås i møtet, men sendes ut i etterkant av møtet, for å prioritere behandlingen av de andre sakene.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene sendes ut per e-post i etterkant av møtet. Disse tas da til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det var forberedt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn
- Kjøtt, egg og fjørfekjøtt
- Melk

Presentasjonene ble ikke presentert muntlig. De blir sendt ut skriftlig i etterkant av møtet og lagt ut på Jottacloud.

Saksnr.: 101/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Høring av Omsetningsrådets regelverk 2019	Saksnr.: 19/27462-3

Beskrivelse

I møte 8. oktober 2019 behandlet Omsetningsrådet andre utkast til høringsnotat om endringer i rådets regelverk. Omsetningsrådet ba Landbruksdirektoratet ferdigstille høringsnotatet med vedlegg til møtet 18. november 2019.

Landbruksdirektoratet legger med dette frem tredje utkast til høringsnotat om endringer i regelverk under Omsetningsrådet. Høringsnotatet er vedlagt forslag til

- endringer i markedsreguleringsforskriften
- ny forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder
- ny forskrift om prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager
- ny forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter
- ny forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns

Videre inneholder høringen vedlegg med justeringer av enkelte retningslinjer.

Endringer i høringsnotatet som er gjort etter møtet 8. oktober 2019 er markert med sporing, med unntak av språklige og redaksjonelle endringer. Bondelagets skriftlige innspill til høringsnotatet er i all hovedsak innarbeidet, med unntak av forslag til ny formulering i markedsreguleringsforskriften § 7-2 første og tredje ledd (se nærmere om dette i innstillingen under). I punkter der det er gjort store endringer, er innholdet i sin helhet tatt inn i grønn skrift. Dette for å gjøre dokumentet enklere å lese.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11, første ledd
Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Lov av 1967-02-10 om behandlingssåten i forvaltningssaker kapittel VII om krav til høring av forskrifter, jf. også instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen).

Forutsetninger

Vedlegg

Utkast til høringsnotat med følgende vedlegg:

1. endringer i markedsreguleringsforskriften
2. ny forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns
3. ny forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder
4. ny forskrift om prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager
5. ny forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter
6. endringer i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter
7. endringer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt
8. endringer i retningslinjer for markedsregulering av egg
9. endringer i retningslinjer for markedsregulering av korn
10. endringer i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til

faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Forslag til vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar å sende på høring forslag til
  - a. endringer i markedsreguleringsforskriften,
  - b. ny forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder,
  - c. ny forskrift om prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager,
  - d. ny forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter og
  - e. ny forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns.
2. For å sikre en helhetlig regelverksgjennomgang sender Omsetningsrådet også på høring
  - a. endringer i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter,
  - b. endringer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt,
  - c. endringer i retningslinjer for markedsregulering av egg,
  - d. endringer i retningslinjer for markedsregulering av korn og
  - e. endringer i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.
3. Omsetningsrådet vedtar høringsnotatet med de endringene som er foreslått. Herunder tas punkt 2.3, punkt 4.2.1 og punkt 4.2.3 ut av høringsnotatet.
4. Omsetningsrådet ber Landbruksdirektoratet ferdigstille høringsnotatet og vedleggene i henhold til møtebehandlingen 4. november 2019, og gjøre en ny kvalitetssjekk av dokumentene. Omsetningsrådet ber om at Landbruksdirektoratet deretter sender forslagene på høring.

Møtebehandling

Høringsnotatet med tilhørende forskrifter og retningslinjer ble gjennomgått og diskutert.

Før gjennomgangen av høringsnotatet foreslo leder en prinsipiell avklaring om Omsetningsrådet ønsket å beholde eller ta ut punktene 2.3, 4.2.1 og 4.2.3 som ikke fører til regelverksendringer, og som er foreslått tatt ut av sekretariatet. I diskusjonen kom det innspill på at arbeidet med Omsetningsrådets regelverk har vært en lang prosess på to år, og at rådet er tjent med å legge frem det arbeidet som er gjort, også på det som ikke fører til regelverksendringer. Leder la frem forslag om å beholde 2. setning i pkt. 3 i forslag til vedtak. Forslaget falt med 4 mot 6 stemmer. Bjørg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Frode Toven og Sigrid Helland stemte for, Harald A. Lein, Marit Haugen, Trine Hasvang Vaag, Lars Petter Bartnes, Kristin Taraldsrud Hoff og Kjersti Hoff stemte mot.

Punkt 2 i vedtaket om å sende retningslinjene på høring ble diskutert, da disse ikke er underlagt krav om høring. Flere av medlemmene i rådet fremhevet at det ikke er ønskelig å legge opp til en presedens om at Omsetningsrådets retningslinjer alltid skal høres. Det ble konkludert med at det i høringsnotatet skal forklares at retningslinjene sendes ut som en følge av den helhetlige gjennomgangen av regelverket Omsetningsrådet har gjennomført.

Under gjennomgangen av høringsnotatet fremmet Kristin Taraldsrud Hoff forslag om endring i punkt 1 som gjelder oppdragsgiver for regelverksgjennomgangen. Hoff fremmet å endre fra henvisningen til Landbruks- og matdepartementets brev til å henvise direkte til Stortingets behandling av Meld. St. 11. Leder spurte om noen støttet forslaget. Det var det

ikke, og dermed ble forslaget ikke tatt til følge.

Trine Hasvang Vaag fremmet skriftlig forslag om følgende tilføyning i punkt 2.3.2.1 første avsnitt: "Innskrenkningen i avsetningstiltakene medfører at oppgaven til markedsregulator blir mer krevende. Markedsregulator sine plikter blir dermed tyngre å bære uten at det utlignes av økte rettigheter. Får vi i tillegg en utvikling med redusert forbruk av rødt kjøtt de kommende årene, slik flere tegn tyder på, strammes dette ytterligere til i markedsregulators disfavør." Det var enighet i rådet om å tilføye forslaget.

Lars Petter Bartnes fremmet skriftlig forslag til endring i punkt 8.3.2, siste setning i fjerde avsnitt: "Så lenge det ikke foreligger en overtredelse av konkurranseloven §11, har enhver aktør full frihet til å bruke sin markedsstyrke for å konkurrere hardt og oppnå fordeler i markedet, så lenge aktøren ikke utnytter markedsregulatorrollen til å skaffe seg et konkurransefortrinn." Det var enighet i rådet om forslag til endring. Videre ble sekretariatet bedt om å fjerne ordet "begrep" kapittel 8 og vurdere mulig forkorting. Thea Susanne Skaug sa seg villig til å lese igjennom nytt utkast.

Det kom forslag om å forkorte kapittel 10 som gjelder hjemmelsgrunnlaget for markedsreguleringsforskriften. Det var enighet i rådet om at Landbruksdirektoratet jobber med dette kapittelet ut fra signaler gitt i møtet, og at det sendes ut nytt utkast i etterkant av møtet for godkjenning.

Lars Petter Bartnes fremmet skriftlig forslag til endring i punkt 10.2 siste avsnitt: "Det er frivillig for uavhengige aktører å benytte seg av bl.a. forsyningsplikten. Når de gjør dette må de imidlertid ansees å samtykke til de vilkår ordningen tufter på. Rettsgrunnlaget for de uavhengige aktørenes plikter er således avtalen mellom markedsregulator og uavhengige aktører, i tråd med gjeldende regelverk." Det var enighet i rådet om forslag til endring.

Kristin Taraldsrud Hoff fremmet forslag om å ta ut kapittel 12 om tilbakebetaling ved feilutbetalinger og brudd på regelverket fra høringsnotatet, begrunnet i at hjemmelsgrunnlaget er mangelfullt og i beste fall uavklart.

Kapittel 12 i utkastet til høringsnotat omhandler innføring av en bestemmelse i markedsreguleringsforskriften om hjemmel til å kreve tilbakebetaling ved urettmessige utbetalinger. I kapittelet argumenteres det for at gode reaksjonshjemler er en nødvendig del av et oppdatert regelverk som er tilpasset dagens behov, slik Stortinget har forutsatt. Det vises til at det etter gjeldende regelverk finnes enkelte tilbakebetalingsbestemmelser i retningslinjene under Omsetningsrådet, men at markedsreguleringsforskriften ikke inneholder en slik bestemmelse. Sekretariatet foreslo på denne bakgrunn å innføre en ny generell bestemmelse om tilbakebetaling i markedsreguleringsforskriften.

Det ble stemt over Kristin Taraldsrud Hoff's forslag om å ta ut kapittel 12 om tilbakebetaling fra høringsnotatet. Forslaget ble vedtatt med 8 mot 2 stemmer. Bjørg Tørresdal og Frode Toven stemte mot.

Ved gjennomgang av markedsreguleringsforskriften ble det fremmet forslag om å fjerne forslag til nytt sjette ledd i § 3-1 Markedsregulators rolle: "Markedsregulator er forpliktet til å utføre de oppgaver som knytter seg til forsynings-, mottaks- og informasjonsplikten." Det ble bl.a. argumentert med at denne forpliktelsen ligger i Samarbeidsavtalen, hvilket ble tilbakevist. Forslaget falt med 5 mot 5 stemmer, da leder Bjørg Tørresdal benyttet sin dobbelstemme. Bjørg Tørresdal, Lars Petter Bartnes, Marit Haugen, Sigrid Helland og Frode Toven stemte mot.

Etter gjennomgang og diskusjon av høringsnotat med tilhørende forskrifter og

retningslinjer, og basert på de avstemminger som har vært, la leder hele vedtaket frem for avstemming med følgende innhold i punkt 3 og 4 i forslag til vedtak:

3. Omsetningsrådet vedtar høringsnotatet med de endringene som er foreslått.
4. Omsetningsrådet ber Landbruksdirektoratet ferdigstille høringsnotatet og vedleggene i henhold til møtebehandlingen 18. november 2019, og gjøre en ny kvalitetssjekk av dokumentene. Omsetningsrådet ber om at Landbruksdirektoratet deretter sender forslagene på høring innen 29. november 2019.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar å sende på høring forslag til
  - a. endringer i markedsreguleringsforskriften,
  - b. ny forskrift om prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder,
  - c. ny forskrift om prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager,
  - d. ny forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter og
  - e. ny forskrift om kompensasjon til frivillig førtidsslakting av verpehøns.
2. For å sikre en helhetlig regelverksgjennomgang sender Omsetningsrådet også på høring
  - a. endringer i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter,
  - b. endringer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt,
  - c. endringer i retningslinjer for markedsregulering av egg,
  - d. endringer i retningslinjer for markedsregulering av korn og
  - e. endringer i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.
3. Omsetningsrådet vedtar høringsnotatet med de endringene som er foreslått.
4. Omsetningsrådet ber Landbruksdirektoratet ferdigstille høringsnotatet og vedleggene i henhold til møtebehandlingen 18. november 2019, og gjøre en ny kvalitetssjekk av dokumentene. Omsetningsrådet ber om at Landbruksdirektoratet deretter sender forslagene på høring innen 29. november 2019.

Høring av Omsetningsrådets regelverk 2019

Om høringsnotatet

Landbruksdirektoratet har fulgt opp Omsetningsrådets ønske om også å omtale punktene i mandatet som *ikke* har resultert i endringer.

Formålet med et høringsnotat er å redegjøre for bakgrunnen for og vurderingene av de regelverksforslagene som fremmes. Dette skal legge til rette for at ulike aktører kan uttale seg om forslagene, for å sikre at saken er best mulig opplyst. Enkelte punkter i høringsnotatet omtaler temaer som Omsetningsrådet har behandlet, men hvor det ikke foreslås regelverksendringer. Punktene er tatt inn i høringsnotatet for å orientere om vurderingene rådet har gjort. Formålet er således ikke å få høringsinnspill på regelverksendringer. Dette tilsier etter Landbruksdirektoratets vurdering at disse temaene ikke bør behandles i høringsnotatet.

Videre kan det virke forvirrende for leserne med omtale av temaer hvor det ikke foreslås regelverksendringer. Det kan også fremstå uryddig med hensyn til at enkelte av temaene vil behandles i Landbruks- og matdepartementets høring av rammeforskriften. For høringsinstansene kan det være uklart om innspill skal sendes til Omsetningsrådet eller til Landbruks- og matdepartementet.

Landbruks- og matdepartementet har med rammeforskriften vedtatt konkurranserettslige rammer for Omsetningsrådets virksomhet med hjemmel i omsetningsloven § 14. Forskriften gjelder bare Omsetningsrådets virksomhet. For å kunne gjelde direkte overfor de ulike markedsregulatorene, må forskriften etter sin natur operasjonaliseres i regelverk rettet mot disse, slik Omsetningsrådet har gjennomført bl.a. i markedsreguleringsforskriften og retningslinjene.

På denne bakgrunn anbefaler Landbruksdirektoratet at temaer som hører inn under rammeforskriften ikke omtales i høringsnotatet om endringer i Omsetningsrådets regelverk.

Dette gjelder punkt 2.3, punkt 4.2.1. om mottaksplikt på smør og punkt 4.2.3 om prioriteringsreglene.

Særlig om forslag til ny formulering av § 7-2 i markedsreguleringsforskriften

I forrige møte ble det av Bondelaget foreslått å endre § 7-2 første ledd fra:

«Forvaltningsloven gjelder med de særlige bestemmelser som er gitt i omsetningsloven med tilhørende forskrifter.»

Til:

«Forvaltningsloven gjelder for Omsetningsrådets virksomhet med de særlige presiseringer som følger av omsetningsloven med tilhørende forskrifter.»

Landbruksdirektoratet er enig i disse endringene med unntak av begrepet «presiseringer». Vi er av den oppfatning at det er mer presist å bruke begrepet «bestemmelser».

«Bestemmelser» brukes i annen lovgivning som omhandler forholdet til forvaltningsloven (se blant annet lov av 2008-06-27-71 om planlegging og byggesaksbehandling § 1-9).

Landbruksdirektoratet foreslår formuleringen:

«Forvaltningsloven gjelder for Omsetningsrådets virksomhet med de særlige bestemmelser som følger av omsetningsloven med tilhørende forskrifter.»

Videre foreslo Bondelaget å endre § 7-2 tredje ledd fra: «Det er ikke klagerett på Omsetningsrådets vedtak, jf. omsetningsloven § 11 fjerde ledd.» Til følgende formulering: «Det er ikke klagerett på Omsetningsrådets vedtak»

Landbruksdirektoratet vil ikke anbefale en slik endring av ordlyden.

Forvaltningsloven «gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov», jf. fvl. § 1. Fvl. § 1, «annet kan være bestemt i medhold av lov», kan gi inntrykk av at forvaltningslovens rettighetsvern kan fravikes i forskrifts form. Etter forarbeidene er det klart at en slik forståelse ikke skal legges til grunn (se Ot.prp. nr. 27 (1968–69) s. 8). Forskrifter som ikke er gitt i medhold av forvaltningsloven kan dermed ikke inngripe i rettighetsvernet som følger av forvaltningsloven. Dette så lenge det ikke foreligger en uttrykkelig hjemmel i lov som gir adgang til å regulere unntak fra forvaltningsloven i forskrift. Dette er imidlertid ikke aktuelt i dette tilfellet da omsetningsloven ikke inneholder en slik bestemmelse. Unntak fra forvaltningsloven skal således følge av lov, ikke av forskrift (dette følger også av lex superior prinsippet, som innebærer at lov går foran forskrift ved motstrid).

Omsetningsloven § 11 fjerde ledd lyder:

«Departementet kan med endelig verknad gjera om Omsetningsrådet sine vedtak om bruk av avgiftspengar etter fyrste ledd dersom vedtaket er i strid med lov, føresegner, eller gjeldande jordbruksavtale. Kongen kan gjere om vedtak dersom vedtaket er i strid med samfunnsinteresser»

Unntak fra klageretten er ikke uttrykkelig regulert i loven, men følger av flere forarbeidsuttalelser (e blant annet Ot.prp. nr. 67 (1990–91). Ot.prp. nr. 27 (1968–69) kapittel IV, pkt. 34, jf. nærmere om dette i punkt 13 i høringsnotatet). Forvaltningsloven § 1 konstaterer et krav om lov, jf. formuleringen «lov eller i medhold av lov» (se også Ot.prp. nr. 27 (1968–69) s. 8). Formålet med en henvisning til § 11 fjerde ledd er å vise til at lovskravet er ivaretatt. Det er ikke anledning til å inngripe i det rettighetsvern forvaltningsloven etablerer i forskrifts form. Markedsreguleringsforskriften vil derfor i seg selv ikke kunne fravike forvaltningslovens klagerett, jf. fvl. § 1. Klagerettsbestemmelsen i markedsreguleringsforskriften bør derfor vise til hjemmelen for unntaket, som følger av omsetningsloven § 11 fjerde ledd.

Landbruksdirektoratet går derfor inn for at endringen Bondelaget har foreslått i § 7-2 tredje ledd ikke tas til følge. Direktoratet fastholder formuleringen som tidligere foreslått:

«Det er ikke klagerett på Omsetningsrådets vedtak, jf. omsetningsloven § 11 fjerde ledd.»

Særlig om forslag til ny formulering av § 4 i markedsreguleringsforskriften

I møtet 08.10.19 ble det av et av rådets medlemmer foreslått å endre formuleringen i markedsreguleringsforskriften § 4 andre ledd fra:

«Markedsregulator skal inngå skriftlige avtaler med uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten. Avtalen skal beskrive hvilke salgsbetingelser som knytter seg til leveransen. Det skal settes som vilkår i avtalen at uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten samtykker til de betingelser som følger av denne forskriften § 4 til § 4-4.»

Til følgende formulering:

«Uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten samtykker til de betingelser som følger av denne forskriften § 4 til § 4-4.»

Landbruksdirektoratet vil ikke anbefale en slik endring.

For det første ser Landbruksdirektoratet at det er et behov for skriftlige avtaler mellom markedsregulator og de uavhengige aktørene hva gjelder forsyningsplikten. Skriftlighetskravet ivaretar begge parter, sikrer notoritet og kan avverge mulig konflikt om avtaleforpliktelsene.

Videre gir den foreslåtte formuleringen uttrykk for at Omsetningsrådet har kompetanse til å pålegge tredjeparter plikter. Omsetningsrådets kompetanse til å fatte vedtak følger av § 11, 1. ledd, og bestemmelsen gir ikke Omsetningsrådet lovhjemmel til å pålegge tredjeparter plikter. Arbeidsgruppe jus er tydelig på at Omsetningsloven § 11 første ledd ikke gir rådet lovhjemmel til å pålegge uavhengige aktører plikter (se rapporten fra Arbeidsgruppe Jus på s. 72). Videre påpeker Referansegruppen på s. 117 i rapporten at;

«(..) Det foreligger heller ikke noen avtalerettslig forbindelse mellom Omsetningsrådet og tredjeparter som benytter seg av forsyningsplikten (..) Hvilke krav markedsregulator skal ha rett til (eller pålegges) å stille i slike avtaler, vil følge av hvordan forsyningsplikten er definert av Omsetningsrådet.»

Omsetningsrådet har således ikke kompetansegrunnlag til å bestemme at uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten skal samtykke til de betingelser som følger av markedsreguleringsforskriften § 4 til § 4-4. Omsetningsrådet har imidlertid kompetanse til å pålegge markedsregulator å stille tilsvarende krav i de avtalene de inngår med tredjepart.

Landbruksdirektoratet anbefaler derfor at endringen som er foreslått i § 4 andre ledd ikke tas til følge. Direktoratet fastholder formuleringen som tidligere foreslått:

«Markedsregulator skal inngå skriftlige avtaler med uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten. Avtalen skal beskrive hvilke salgsbetingelser som knytter seg til leveransen. Det skal settes som vilkår i avtalen at uavhengige aktører som benytter seg av forsyningsplikten samtykker til de betingelser som følger av denne forskriften § 4 til § 4-4.»

Utsending av høringsnotatet med vedlegg

Ved vedtak av et endelig høringsnotat med vedlegg, vil Landbruksdirektoratet ferdigstille dokumentene til utsending. Forslag til endringer i markedsreguleringsforskriften vil sendes ut i format som endringsforskrift. Landbruksdirektoratet arbeider med å klargjøre denne, og kan hvis ønskelig legge frem endringsforskriften på møtet 8. november. De nye forskriftene vil sendes ut i tilnærmet samme format som følger av vedleggene her. Det samme gjelder retningslinjene.

Landbruksdirektoratet anbefaler at arbeidsgruppene rapporter legges ut på direktoratets hjemmesider i forbindelse med høringen, slik at rapportene er tilgjengelig for høringsinstansene.

Saksnr.: 102/19	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Egg - Frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2020	Saksnr.: 19/59282-2

Beskrivelse

Nortura søker om fullmakt til å gjennomføre førtidsslakting av verpehøner med en ramme slik at eggproduksjonen kan reduseres med inntil 1 000 tonn i 2020. Kostnaden ved full oppslutning om tiltaket vil kunne bli opp mot 8,5 mill. kroner. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29.03.2012, § 2, jf. forskrift av 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura 11. oktober 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Førtidsslakting av verpehøner kan gjennomføres for å redusere eggproduksjonen med inntil 1 000 tonn i 2020.

Følgende vilkår gjelder for gjennomføringen av tiltaket:

1. Virkeområde
Førtidsslakting av verpehøner er en frivillig ordning for eggprodusenter. Det er et av virkemidlene som kan benyttes for å regulere tilførslene av egg til markedet.
2. Forutsetninger
Ordningsen med førtidsslakting av verpehøner gjelder i 2020 og omfatter slakting av høner før ordinær slaktealder. Det er en forutsetning at andre aktuelle virkemidler vurderes og utnyttes parallelt. Det er videre en forutsetning at Rådet for frivillig førtidsslakting (se pkt. 7) har vurdert markedet og anbefalt tidspunkt for igangsetting.
3. Avtale om førtidsslakting
Når kriteriene (se pkt. 4) er oppfylt, kan Nortura og produsent inngå gjensidig avtale om bruk av førtidsslakting i tråd med vurderinger foretatt av Rådet for frivillig førtidsslakting (se pkt. 7). Avtalen følger alminnelige avtalerettslige prinsipper.
4. Kriterier for deltagelse i ordningen

Følgende vilkår må være oppfylt for å delta i ordningen:

- Produsentene må i perioden for førtidsslakting ha dyr i alderen 58-75 uker.
- Førtidsslaktingen skal omfatte hele innsettet.
- Produsenten kan ikke ha nytt innsett i verping før tidligst åtte uker etter planlagt ordinær slakteuke.

Produsenter som ønsker å delta i ordningen, melder seg på gjennom de respektive eggpakkerier.

Eggpakkeriet sender liste til Nortura med oversikt over:

- Navn, adresse og produsentnummer/organisasjonsnummer på produsentene
- Ordinær slakteuke for innsettet
- Ukenummer ved 20 ukers alder for neste innsett av verpehøner
- Dokumentasjon på leveransene av egg fra produsenten de siste seks ukene før slakting og at disse er normale og representative for det aktuelle innsettet
- Dokumentasjon på at leveransene er opphørt
- Dokumentasjon på at hønene er avlivet skal inneholde faktura over kvantum levert til avliving

5. Kompensasjon

Kompensasjonen for produsenter som deltar i ordningen beregnes med utgangspunkt i tapt eggleveranse som følge av slakting før normal slaktealder (78 uker). Kompensasjonen kan gis for høner som avlives i perioden 58-75 uker. Grunnlaget for beregningen er dokumentert leveranse til eggpakkeri de siste seks ukene før slakting. Kompensasjonen beregnes ved at beregnet tapt eggleveranse i ukene fra slaktetidspunktet og frem til ordinær slaktealder multipliseres med en sats fastsatt av Nortura, innenfor intervallet fra kr 6,00 til kr 8,50 per kg.

Deltakelse i ordningen forutsetter at det i tillegg til ukene med opphold som legges til grunn ved beregning av kompensasjonsbeløpet, skal være minimum åtte ukers opphold frem til avløsende innsett vil nå 20 ukers alder. Det gis ikke kompensasjon for planlagt slaktealder høyere enn 78 uker.

6. Administrasjon

Nortura administrerer førtidsslaktingen i henhold til dette vedtaket og beslutter hvilke produsenter som skal delta i ordningen. Nortura bekrefter i tillegg antall høns som er tatt ut til førtidsslakting.

Ved større oppslutning om ordningen enn det som er tilstrekkelig for å redusere eggproduksjonen med 1 000 tonn, skal Nortura legge til rette for en mest mulig lik fordeling av deltakelsen mellom de forskjellige pakkeriene sett i forhold til andel av samlet innveing. Det legges til grunn at det norske eggmarkedet er ett marked.

7. Råd for frivillig førtidsslakting

Rådet for frivillig førtidsslakting etablert for gjennomføring av tiltaket i 2013 videreføres med to representanter fra Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund og to representanter fra Nortura.

Rådet skal anbefale tidspunkt for igangsetting av tiltaket og omfang i henhold til markedssituasjonen. Rådet skal avgi rapport om bruk av ordningen til

Landbruksdirektoratet. Rapporten skal inneholde en fordeling av antall kilo egg tatt ut hos hver enkelt produsent.

8. Utbetaling

Nortura utbetaler kompensasjon til de produsenter som deltar i ordningen. Etter gjennomført førtidsslakting foretas et endelig oppgjør etter vedtak i Omsetningsrådet.

9. Kontroll

Produsenten og eggpakkeriet er forpliktet til å gi de opplysninger som Omsetningsrådet finner nødvendig for kontroll. Det kan være dokumentasjon av opplysninger gjennom leveringsavtale mellom eggprodusent og -pakkeri, avtale om bestilling av nytt innsett, dokumentasjon av at høner er levert til avliving, høner og slakteuke, med videre.

10. Tilbakebetaling

Ved mislighold av bestemmelsene som gjelder for førtidsslakting av verpehøns i 2020 kan utbetaling av kompensasjon stanses med øyeblikkelig virkning. Hvis utbetaling er foretatt, kan hele eller deler av kompensasjonsbeløpet kreves tilbakebetalt.

Egg - Frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2020

I brev av 11. oktober 2019 søker Nortura SA Omsetningsrådet om fullmakt til å gjennomføre frivillig førtidsslakting av verpehøner med en ramme slik at eggproduksjonen kan reduseres med inntil 1 000 tonn i 2020.

Norturas prognose i september viser et samlet overskudd for 2020 på 2 100 tonn egg. Overskuddet er en følge av økning i tilførslene på vel tre prosent sammenlignet med 2019, mens engrossalget forventes å øke med en prosent neste år.

I 2018 ble det gitt fullmakt til å førtidsslakte verpehøner med en effekt på totalt 1 000 tonn egg i 2019 (OR-møte 1. november 2018 sak 87/18).

Søknad om førtidsslakting for 2020

Grunnlaget for å søke om godkjenning av førtidsslakting er prognosen for 2020, som viser et overskudd på ca. 2 100 tonn egg. Markedsregulator vurderer egg situasjonen slik at det bør gis åpning for å kunne fjerne inntil 1 000 tonn av eggproduksjonen ved hjelp av førtidsslakting.

Søknaden har vært forelagt Råd for frivillig førtidsslakting (RFFF). Det er enighet om mengder og hovedtrekkene for ordningen.

Bruk av andre tiltak

I brevet skriver Nortura at førtidsslaktingen må kombineres med andre tiltak og nevner:

«I 2020 vil disse tiltakene benyttes for å regulere markedet:

- Utjevning av markedet ved å lagre råvare til eggprodukter og produsere lagringsdyktig plumme og heleggpulver.
- Utsatt slakting av verpehøner for å få mer egg mot høytider
- Tilpasning av tidspunkt for innsett
- Tettere oppfølging av produsentenes produksjonsplaner
- Tettere (daglig) kontakt for å ha oversikt over tilgjengelige egg i markedet
- Hyppigere henting av egg hos produsent
- Prioritering av egg i Matprat
- Finansieringen av Opplysningskontoret for egg og kjøtt er justert til å bli knyttet enda nærmere markedssituasjonen, og for 2020 tilsier det en betydelig satsing på egg.
- Salgstiltak
- Nortura har den senere tid satset mer på marked- og salgsarbeid for egg. Kampanjen med egg og C-vitamin har hatt god respons.
- Prisforhold
- Egg har lav priselastitet, og eggforbruket blir normalt ikke særlig påvirket av en eventuell prisendring. Uavhengig av hvilke tiltak som iverksettes må egg næringen være forberedt på at en over tid må ha et prisnivå som bidrar til at produksjon og marked balanserer. I dette ligger at pris må benyttes som virkemiddel både for å få aksept for å gjennomføre tiltak og at prisen må settes på et nivå som ikke gir rom for nyetablering ut over det som markedet har avsetning for. Utvikling av egg fra driftsformer markedet etterspør har for tiden særlig fokus som premiss for prissetting.»

Bruk av førtidsslakting

Nortura skriver følgende om bruken av førtidsslakting for 2020:

«Eggmarkedet har klare etterspørselstopper rundt jul, påske, mai og delvis august, mens

produksjonen er tilnærmet stabil. Markedet for konsumegg må dekkes av ferske egg. Eggproduksjonen må dimensjoneres slik at den kan dekke behovet for konsumegg også i høysesongene. Det er i tråd med målsetningene for norsk landbruk om å dekke etterspørselen på hjemmemarkedet etter varer man har naturgitte forutsetninger for å produsere. Det vil også være krevende å dekke konsumeggmarkedet med importegg med tilfredsstillende kvalitet til etterspørselstopperne, da de landene som har tilnærmet samme salmonellastatus som Norge, Sverige, Danmark og Finland har det samme forbruksmønsteret som Norge.

Med ubalansen mellom tilførsler og salg oppstår det et utjevningsbehov gjennom året. For egg er hhv. førtidsslakting av verpehøner og eggproduktvirksomhet de viktigste virkemidlene for å balansere ut sesongsvingninger. Med dimensjonering av løpende produksjon opp mot etterspørselstopper er det da også samlet over året vanskelig å unngå noe overproduksjon.»

Gjennomføring av førtidsslaktingen

Nortura skriver at de ikke lenger slakter verpehøner, fordi utrangerte verpehøner ikke er etterspurt i markedet. Høner avlives i de fleste tilfeller på gården ved bruk av gasscontainer. Når denne metoden brukes, varsles Mattilsynet for at de skal ha mulighet til å kontrollere avlivingen. Dette selv om Mattilsynet ikke skal godkjenne dette tiltaket. Kadavre leveres oftest til Norsk Protein for destruksjon.

Fra 2018 er normal slaktealder satt til 78 uker for å utnytte innsatte høner bedre. Vilklårene for førtidsslakting har omfattet avliving av hønene minimum tre uker og maksimum tyve uker før normal slaktealder. Nortura ønsker at dette videreføres slik at kompensasjon for førtidsslakting kan gis for høner som avlives i perioden 58-75 uker.

Nortura skriver at Råd for frivillig førtidsslakting vil vurdere markedet og anbefale tidspunkt for bruk av førtidsslakting.

Kompensasjon til eggprodusentene

Ordningen bygger på at eggprodusentene som førtidsslakter gis kompensasjon for tapte inntekter frem til ordinær slaktealder. Kompensasjonen beregnes ut fra hvor mye inntekter som bortfaller for hvert kilo egg som ikke blir produsert.

Norturas beregning av nødvendig kompensasjon per kg egg

Vekta etter andel av hver produksjonsform		
Miljøinnredning	10%	
Frittgående	90%	
Økologisk	0%	(inngår i frittgående)
		Per avliva høne
Dødelighet til 78 uker, %	5,4	
Eggvekt, g	65,4	
Ytelse, kilo egg/høne/uke	0,406	
Eggpris, kr/kg		kr 15,88
Tapt egginntekt		kr 6,45
Fôropptak, gram	116	
fôr/høne/dag		
Fôrpris	kr 4,04	
Spart fôrkostnad		kr 3,28
Tapt egginntekt – spart fôrkostnad		-kr 3,17
Diverse variable kostnader	kr 0,31	50%
		kr 0,16
Tapt dekningsbidrag per høne per uke		-kr 3,01
Tapt dekningsbidrag per kilo egg		-kr 7,42
Nødvendig kompensasjon per kg egg		kr 7,40

Norturas beregning for 2020 viser at tapt dekningsbidrag ved ikke å ha noe eggproduksjon er kr 7,40 per kg egg. Diverse variable kostnader har Nortura satt til 50 prosent, da de mener at bare en andel er reell innsparing, siden noen kostnader er lavere mot slutten av innsettet. Nortura har forutsatt at dødeligheten er 5,4 prosent. Andelen frittgående har økt fra 77 prosent i 2018 til 90 prosent i 2019.

Nortura understreker at det er svært viktig å oppnå tilstrekkelig oppslutning om førtidsslakting i perioder den iverksettes. Kompensasjonen må derfor være rimelig. Kompensasjonssatsen har de siste årene vært fastsatt innenfor et intervall, og denne fleksibiliteten har i henhold til Nortura vist seg å ha god effekt. Fastsettingen av sats i ulike perioder vil drøftes i Råd for frivillig førtidsslakting.

Nortura anbefaler at kompensasjonssatsen for 2020 fastsettes i intervallet fra kr 6,00 til kr 8,50 per kg egg, en justering fra kr 7,50 til kr 8,50 i kvoten for 2019. Ved full oppslutning vil kostnaden ved tiltaket ligge mellom 6,0 og 8,5 mill. kroner. For tiltaket i 2019 ble kostnadene også beregnet til opp mot 8,5 mill. kroner ved reduksjon i produksjonen tilsvarende 1 000 tonn egg.

Vilkår for produsentene og dokumentasjon av avliving

Dokumentasjonen for omfanget av avliving på gården i stedet for på et slakteri må være både sikker og enkel. Siden kompensasjonen er knyttet til tapt overskudd per kilo egg, er det potensiell eggleveranse en trenger å sannsynliggjøre. Eggpakkeriene har de senere årene dokumentert dette med en oversikt over eggleveransene for de siste fire ukene. Nortura anbefaler nå, som i fjor, at kompensasjonen tar utgangspunkt i eggleveransene de siste seks ukene. Dette fordi det gir mer korrekte tall for uttak. Det er kontrollerbart ved at pakkeriene har arkivert avregningene for levering av egg. Eggpakkeriet må videre bekrefte at eggleveransen de siste seks ukene har vært normale eller representative for det aktuelle innsettet. I tillegg må eggpakkeriet bekrefte at leveransen har opphørt. Det kreves dessuten at det dokumenteres med faktura for hvilket kvantum verpehøner som faktisk er avlivet, og at eggproduksjonen ikke bare omsettes på en annen måte.

Nortura foreslår at vilkårene for tiltaket i 2019 videreføres ved at hønene slaktes minimum tre uker og maksimum 20 uker før normal slaktedato. Dette vil si at hønene kan slaktes fra de er 58 til de er 75 uker. I dette ligger det en mulig fleksibilitet som kan bidra til bedre oppslutning og effekt. Forlenget periode innebærer i seg selv ikke en kostnadsøkning. Kostnaden er avhengig av hvor mye ordningen benyttes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedsreguleringen skal primært håndtere temporære overskuddssituasjoner, selv om det i den siste perioden har tendert i retning av mer permanent overskudd. Prognosen Nortura har lagt frem fra september 2019 indikerer at overskuddet i 2020 blir 2 100 tonn egg. For 2019 er prognosen per september 2019 et overskudd på ca. 650 tonn egg etter førtidsslakting tilsvarende 741 tonn egg. For 2018 beregnet Nortura et overskudd på ca. 256 tonn egg etter at eggproduksjonen var redusert med 775 tonn gjennom førtidsslakting. Overskuddet i 2020 er en følge av økning i tilførslene på vel 3 prosent sammenlignet med 2019, mens engrossalget forventes å øke med 1 prosent. Det er for 2020 prognosert en total produksjon for egg på ca. 65 900 tonn. 1 000 tonn, som er ønsket kvote for førtidsslakting for 2020, utgjør 1,5 prosent av den totale produksjonen.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering har Nortura iverksatt flere tiltak for å redusere overproduksjonen av egg, både på produksjons- og salgssiden. Spesielt viktig er fokuset på verdien av norsk, trygg og sunn mat. Som konkludert i sak 67/14 fra OR-møte 12. desember 2014, er det behov for et visst overskudd i markedet for å dekke etterspørselen etter norske konsumegg under forbrukstoppene. Av reguleringsvirkemidler benyttes lagring og skillevirksomhet for å ta unna noe av dette overskuddet. Ordningen med å bruke førtidsslakting for å jevne ut eggproduksjonen gjennom året, er en relativt rimelig ordning, og har den fordel at den fjerner overskuddet før det oppstår. Regelverk inkludert kostnadsvurderinger er basert på de samme prinsippene som tidligere. Sammenlignet med kalkyle for 2019-kompensasjonen, er beregnet tap i dekningsbidrag per kilo egg i 2020 0,21 kroner per kg høyere. Dette skyldes i hovedsak høyere eggpris. Andelen frittgående har gått opp fra 77 prosent i 2018 til 90 prosent i 2019, og det har innvirkning på eggprisen.

Landbruksdirektoratet tilrår at Omsetningsrådet forhåndsgodkjenner forelagt søknad om frivillig førtidsslakting i 2020.

Saksnr.: 103/19	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2019	Saksnr.: 19/24943-7

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2019. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har primært grunnlag i endret rente.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, §§ 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura 11. oktober 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2019:

<i>Reguleringstiltak og varegruppe</i>	<i>Satser i øre per kg</i>
<i><u>Kjølelagring per uke</u></i>	
Egg	7,1
Heleggpulver	10,8
<i><u>Fryselagring per måned</u></i>	
Heleggmasse	19,9
Eggehvite	18,7

Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 2. halvår 2019

I Norturas forslag til satser for reguleringslagring i eggsektoren andre halvår 2019 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene sammenlignet med de foregående periodene. Endring av satsene har primært grunnlag i endring i rentesatsen og engrosprisen for egg.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for andre halvår 2019 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	19,37	(19,22)
Heleggmasse	36,49	(36,49)
Heleggpulver	126,42	(126,42)
Eggehvite	30,04	(30,04)

Priser for første halvår 2019 står i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveining av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 2,11 prosent per år for andre halvår 2019. For første halvår 2019 var rentesatsen på 1,77 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner. I 2019 har Cooling Partner fått økt kapasitet, og de har derfor håndtert hele reguleringslageret på egg.

Håndteringskostnaden for egg er kr 37,00 per pall. Kostnadene fordeles på fire uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på fire uker. Det lagres ca. 630 kg egg på en pall. Lagerleien er kr 30,00 per pall per uke. Både håndteringskostnaden og lagerleien har samme prisbetingelser som for første halvår 2019.

Lagringskostnader per kg egg per uke blir etter dette:

Håndtering:	3 700 øre/4 uker/630 kg	=1,5 øre per kg per uke
Lagerleie:	3 000 øre /630 kg	=4,7 øre per kg per uke
Lagerkostnader per kg per uke:		=6,2 øre per kg per uke

Kostnaden er den samme som første halvår 2019.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering. Sammenlignet med satsene for kjølelagring i første halvår 2019 er det foreslått en økning på 0,2 øre per kg egg og 0,8 øre per kg heleggpulver. For satsene for fryselagring er det også foreslått en økning, på 1,0 øre per kg heleggmasse og 0,8 øre per kg eggehvite.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	7,1 øre per kg	(6,9 øre per kg)
Heleggpulver	10,8 øre per kg	(10,0 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	19,9 øre per kg	(18,9 øre per kg)
Eggehvite	18,7 øre per kg	(17,9 øre per kg)

Satser for første halvår 2019 står i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

I 2019 har hele reguleringslageret av egg vært hos Cooling Partner, og lagringskostnadene har av den grunn blitt redusert sammenlignet med 2018. Lagringskostnadene har vært de samme i første og andre halvår 2019. Nortura har foreslått mindre økninger i satsene fra første halvår 2019. Hovedforklaringen til endringene er høyere rentesats i andre halvår 2019 enn første halvår.

Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for andre halvår 2019.

Saksnr.: 104/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Møteplan for Omsetningsrådet 1. halvår 2020	Saksnr.: 19/2373-2

Beskrivelse

I tabellen under foreslås møtedatoer for Omsetningsrådet for første halvår 2020.

Dato	Aktuelle saker
Tirsdag 11. februar	Eventuelle saker
Torsdag 12. mars	Eventuelle saker
Torsdag 16. april	Regnskap for 2019 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse m.m
Tirsdag 19. mai	Regnskap og årsmelding 2019
Mandag 22. juni	Satser i markedsreguleringen 2020, eventuelle endringer i satser for omsetningsavgift 2. halvår 2020, maksimalsats omsetningsavgift korn 2020/2021, satser priskompensasjon skilling av egg 2. halvår 2020, m.m.

Møtene holdes i lokalene til Landbruksdirektoratet og starter kl. 10:00.

Forslag til vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2020:

Tirsdag 11.02.2020 kl. 10:00
 Torsdag 12.03.2020 kl. 10:00
 Torsdag 16.04.2020 kl. 10:00
 Tirsdag 19.05.2020 kl. 10:00
 Mandag 22.06.2020 kl. 10:00

Møtebehandling

Det ble fremmet forslag om endring av møtedato tirsdag 19. mai 2020 til onsdag 20. mai 2020. Det var enighet i rådet om endringen.

Vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2020:

Tirsdag 11.02.2020 kl. 10:00
 Torsdag 12.03.2020 kl. 10:00
 Torsdag 16.04.2020 kl. 10:00
 Onsdag 20.05.2020 kl. 10:00
 Mandag 22.06.2020 kl. 10:00

Saksnr.: 105/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Endret representasjon i Omsetningsrådet for Nortura SA fra 20.10.2019	Saksnr.: 19/3189-15

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i brev datert 16. oktober 2019 oppnevnt Hans Thorn Wittussen som varamedlem i Omsetningsrådet for Nortura SA. Han erstatter Per Heringstad.

Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 20.10.2019 t.o.m. 31.12.2021.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev datert 16. oktober 2019 fra Landbruks- og matdepartementet

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.

Saksnr.: 106/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.11.2019	Tittel: Orientering om opplysningskontorene	Saksnr.: 19/3970-9

Beskrivelse

Opplysningskontorene har startet prosessen med samlokalisering og samarbeid, som Omsetningsrådet vedtok 20. mai i år. De har levert en plan for arbeidet innen fristen 18. august, og er i gang med gjennomføringen av denne. Omsetningsrådet blir med dette orientert om status i arbeidet.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Notat av 16. august 2019 fra opplysningskontorene
Svar fra opplysningskontorene av 11. november 2019 på henvendelse fra Landbruksdirektoratet av 6. november 2019

Møtebehandling

Omsetningsrådet er opptatt av prosessen med samlokalisering og samarbeid mellom opplysningskontorene og uttrykte bekymring for fremdriften. Rådet tar ikke stilling til forespørsel om utsettelse reist i tilbakemeldingen av 11. november. Rådet ber om en mer oppdatert status og en detaljert tidsplan for aktiviteter og fremdrift, som legges fram for rådet til møtet 13. desember 2019.

Med disse merknadene ble vedtaket enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Orientering om opplysningskontorene

Leder og sekretariatet mottok følgende notat 16. august 2019, som gjengis i sin helhet:

«Notat knyttet til oppfølging av Omsetningsrådets vedtak rundt samlokalisering og samarbeid for opplysningskontorene i landbruket

Bakgrunn

Omsetningsrådet vedtok i 2018 å oppnevne en arbeidsgruppe for: «Vurdering av opplysningsvirksomheten finansiert av midler fra omsetningsavgiften» for å se nærmere på finansiering og organisering av opplysningsvirksomheten i landbruket.

En rapport med innstilling fra arbeidsgruppen ble ferdigbehandlet i Omsetningsrådet 20. mai 2019.

Det ble gjort flere vedtak i saken, men punkt 8 i vedtaket var som følger:
Omsetningsrådet ber om at det startes en prosess hvor fire kontor beholdes, men samlokaliseres og at det settes krav til samarbeid på bestemte områder.

Som oppfølging av Omsetningsrådets vedtak ble det avholdt et møte i Landbruksdirektoratet 5. juni 2019 der leder av Omsetningsrådet, ledelsen og representanter fra opplysningskontorene samt ansatte i Landbruksdirektoratet var til stede.

I møtet ble det redegjort for rapporten fra arbeidsgruppen samt Omsetningsrådets vedtak av 20. mai, samt forventning til oppfølging fra opplysningskontorenes side av Omsetningsrådets vedtak.

I foreløpig protokollen fra Omsetningsrådsmøtet av 20. mai er dette formulert på følgende måte:

Omsetningsrådet har forventninger til at lederne for de 4 opplysningskontorene følger opp punkt 8 i vedtaket og kommer med innspill på hva de ser av muligheter og mulige synergier på ulike områder. Opplysningskontorenes budsjettforslag for 2020 må sees i lys av dette. En plan over innhold og framdrift knyttet til kartleggingsbehov, prioriteringer og arbeidsoppgaver etc. må være Landbruksdirektoratet i hende innen 18. august.

Som en oppfølging av Omsetningsrådets vedtak og møtet 5. juni har opplysningskontorene i landbruket oppnevnt en styringsgruppe bestående av de fire lederne i opplysningskontorene (OEK, OFG, OBK og Melk.no).

Denne gruppen har ansvar for å følge opp Omsetningsrådets vedtak og å organisere og koordinere arbeidet med å svare på de oppgaver som er gitt til opplysningskontorene.

Dette notatet er første innspill til Omsetningsrådet som en del av oppfølgingen.

Prosessbeskrivelse

Notatet er ment som grunnlag for videre prosess og oppfølging, og for å beskrive handlingsrom, muligheter, utfordringer og konsekvenser av Omsetningsrådets vedtak av 20. mai 2019.

Styringsgruppen vil innledningsvis gjøre Omsetningsrådet oppmerksom på at samlokaliserings- og samarbeidsprosjekter etter vår oppfatning kun bør gjennomføres om

de oppfyller noen sentrale premisser:

1. Gi mer effektiv bruk av de økonomiske midlene stilt til disposisjon fra omsetningsavgiften og over statsbudsjettet
2. Medføre bedre effektivitet og resultatoppnåelse for de respektive opplysningskontorene og omdømmebyggingen og markedsføring av deres råvarer
3. Skape klare synergier som kan tas ut til fordel for norske bønder og norsk landbruksproduksjon

Styringsgruppen vil videre peke på at slike prosesser som Omsetningsrådet har bedt om iverksettelse av for opplysningskontorene ikke umiddelbart kan påregnes å ha noen positiv økonomisk effekt. I en periode vil det til og med kunne medføre økte kostnader. Det er derfor urealistisk å anta at samlokalisering og samarbeidsprosjekter vil kunne bety noen form økonomisk innsparing for 2020 budsjettet til opplysningskontorene.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at selv om det kan skapes positive synergier og bedre resultater gjennom økt samarbeid for opplysningskontorene på sikt, er det ikke realistisk å anta at en i kroner og ører vil kunne oppstå store innsparinger gjennom denne type tiltak (samlokalisering og samarbeid). Dette skyldes både at:

- a. En opprettholder fire separate organisasjoner med egne strategier og tilhørende kostnadsstruktur
- b. At en allerede har tatt ut de største mulige innsparingene (gitt separate organisasjoner) gjennom felles innkjøpsavtaler
- c. At økt krav til samarbeid skaper økt behov for ressurser gjennom spesielt tidsbruk (f.eks. til koordinering, møter, internkoordinering) der det vil ta tid før eventuelle større synergier og gevinster oppstår

Styringsgruppen ser det som ønskelig at en fast ressurs som har god innsikt i og erfaring med sakskomplekset og som representerer Landbruksdirektoratet, kan delta i styringsgruppens møter og evt. andre arbeidsgrupper ved behov, for å sikre god samhandling og dialog mellom oppdragsgiver (Omsetningsrådet) og opplysningskontorene i prosessen.

Styringsgruppen vil også påpeke at det kan være behov for å hente eksterne ressurser for å bistå styringsgruppen i prosessen og med kvalitetssikringen. Dette vil i så fall medføre noen kostnader.

Inndelingen av utredningen

Styringsgruppen anser det mest hensiktsmessig å dele oppgaven i fire hoveddeler:

- 1. Samlokalisering**
- 2. Kartlegging av mulige administrative driftsfordeler**
- 3. Kartlegging av mulig samarbeid innen kompetanseutvikling, analyse/innsikt**
- 4. Kartlegging av mulig samarbeid relatert til kommunikasjons- og markedsaktivitet**

1. Samlokalisering:

Det er avgjørende å få gjort en god kartlegging av de samlede kostnadene og de behov

kontorene har per i dag, samt samlede kostnader ved ulike framtidige alternativer:

- a. Hvor stort areal er det behov for per i dag (kontorplasser, møterom, kjøkkenfasiliteter, studio, lager etc.)
- b. Hva antas å være behovet i fremtiden inkludert mulige synergier som kan hentes ut ved samlokalisering knyttet til lokaler
- c. Kostnader og oppsigelsestider knyttet til nåværende kontrakter
- d. Totale kostnader knyttet til at noen av dagens tre lokasjoner blir felles fremtidig lokasjon, her under vurdering av nærhet, effektivitet og logistikkutfordringer opp mot samhandlingen med samarbeidspartnere, leverandører, kunder, egen bransje osv.

Det er to hovedalternativer å utrede:

1. Se på mulighetene av å lokalisere alle kontorene i tilknytning til et av dagens lokasjoner (enten hos OFG, OEK eller Melk.no)
2. Finne en helt ny lokasjon

Det legges opp til at en rapport som tar opp i seg overforstående punkt oversendes fra styringsgruppen til Omsetningsrådet 21. desember 2019.

2. Kartlegging av mulige administrative driftsfordeler:

Det må gjennomgås muligheter og utfordringer med samkjøring/innkjøpssamarbeid/felles løsninger knyttet til områder som:

- Administrative IT-systemer
- Økonomi/lønn/regnskapssystemer
- HMS
- Innkjøp av tjenester og produkter
- Annet

Det gjøres oppmerksom på at opplysningskontorene allerede er en del av AGRI-kjøpsavtalen som gir stordriftsfordeler, så mye av inntjeningspotensialet er allerede tatt ut.

I tillegg er OEK formelt en avdeling av Nortura, noe som gir sterke begrensninger i hva OEK kan inngå av samarbeid med de andre opplysningskontorene, som er egne organisatoriske enheter (f.eks. kan ikke OEK inngå i økonomi/lønn og regnskapssamarbeid, administrativt IT-samarbeid eller HR-samarbeid).

Det påregnes at en rapport som tar opp i seg overforstående punkt kan oversendes fra styringsgruppen til Omsetningsrådet 22. november 2019.

3. Samarbeid innen analyse/innsikt og kompetanseutvikling

Det må gjennomgås muligheter og utfordringer relatert til å samarbeide på områder som ikke synes direkte ut i kommunikasjonen mot ulike målgrupper. Dette er blant annet:

Analyse/innsikt

Det bør være muligheter for å skape gode synergier innenfor flere områder her:

- **Forbrukerinnstikt:** Samordning og samkjøring av undersøkelser kan gi bedre innsikt og gi økonomiske innsparinger. Dette kan gjelde omverdensanalyse, overvåking av trender, felles interesseområder som klima/miljø, sunnhet/helse osv.
- **Produksjonsstatistikk:** Både Melk.no og OFG bruker ressurser på å utgi

salgs/forbruksstatistikk. Muligheter for utnyttelse av hverandres systemer bør gjennomgås.

- **Måling av effekt/omdømme for opplysningskontorene:** Dette området må gjennomgås for å se på mulige synergier gjennom å ha felles systemer og/eller lære av hverandre/samarbeide om gode resultatmålingssystemer.

Generell kompetanseoverførsel

Generell overføring av innsikt/kompetanse mellom medarbeiderne på tvers av kontorene bør utredes. Eksempler på dette kan være: trender, felles medietrening, opplæringsprogram for nyansatte, innføring i hverandres problemstillinger/planer, felles dialog og diskusjonsgrupper rundt felles problemstillinger innen kommunikasjon, innholdsproduksjon, søk, SoMe, PR-arbeid osv, og å utarbeide et eget kompetansedelingsprogram.

Det regnes med at en rapport som tar opp i seg overforstående punkt kan oversendes fra styringsgruppen til Omsetningsrådet 31. januar 2020.

4. Kartlegging av mulig samarbeid relatert til kommunikasjons- og markedsaktivitet

Det må gjennomgås muligheter og utfordringer med samarbeid relatert til kommunikasjons- og markedsaktivitet. Det gjøres oppmerksom på at dette er et stort, omfattende og krevende område som er direkte koblet til de ulike opplysningskontorenes strategier og tilhørende kommunikasjons- og markedsaktiviteter som per i dag er svært forskjellige.

Det meste åpenbare innsparingspotensialet er alt tatt ut gjennom at opplysningskontorene inngår i samarbeidet mellom landbruksorganisasjonene innen landbrukssamvirke når det gjelder innkjøp av medietjenester/medieforhandlinger (per i dag gjennom avtalen med mediebyrået Mediacom).

Det understrekes at områdene som her er beskrevet kun sier noe om mulighetsrommet. Gjennom arbeidet som skal gjøres må det avklares hvor mange områder det er fornuftig å samarbeide på i første omgang. Det er også viktig å få erfaring med hvordan samarbeidet går over tid slik at man kan se på nye områder på lengre sikt.

Av ulike områder som det må ses nærmere er:

Felles aktiviteter mot utvalgte målgrupper som:

Barn/unge: Her er opplysningskontorene allerede i gang med et godt samarbeid gjennom Sunn ungdomsmat-prosjektet, som er et fellesprosjekt med Norges Sjømatråd.

Det er flere andre aktuelle muligheter:

- Kampanjer/tiltak direkte rettet mot barn/unge
- Felles tiltak mot skoleverket. Herunder videreutvikling/samkjøring/samarbeid om læreverk /opplæringsmateriell. Matprat har p.t. Matopedia, et omfattende læreverk, og de andre kontorene har også eget materiell av ulikt omfang.
- Felles tiltak mot lærere/studenter
- Felles tiltak mot foreldre
- Felles tiltak mot SFO/barnehager

Aktører innen helse/ernæring samt myndighetskontakt/ samfunnskontakt (NGO osv.) for øvrig:

- Utrede muligheten for felles tiltak, arrangementer/kurs/seminarer for disse gruppene

Felles aktiviteter innenfor spesifikke temaer, kanaler og kompetanseområder:**Bærekraft:**

Samordning av kunnskapsinnhenting, utarbeidelse og kommunikasjon av felles bærekraftkunnskap for norsk matproduksjon.

Arbeidet rundt nye nordiske og norske kostråd som inkluderer bærekraft vil foregå i perioden 2020-2026. Det kommer til å være viktig å bidra inn i prosessen fra hele landbrukssektoren med kunnskap til interessenter og myndighetsmiljøer om hva et bærekraftig, norsk kosthold er med det ressursgrunnlaget og de forutsetninger vi har her til lands.

Andre interessante områder er fôrproblematikk; beiting, kraftfôr, import/norskproduisert, videre klimagassproblematikk. Imidlertid viktig å understreke at det kan være noen temaer og områder som er enklere å samarbeide om enn andre på dette punktet, da opplysningskontorene på dette området kan ha budskap som er til dels motstridene.

Omdømmetiltak:

Felles datainnsamling og felles omdømmekampanjer for å utvikle renommé til den norske bonden og det norske landbruket mer generelt må også vurderes.

Ernæringsrelaterte kampanjer a lá «Vanlig mat er bra nok», som Melk.no nå har som sitt kampanjetema, kan tenkes å være et felles tema.

Felles kampanjer:

Det kan også være rom for mindre omfattende samarbeid som for eksempel felles kampanje rundt skolestart.

Bruk av felles kanaler:

Muligheten for å benytte felles nettsted/kanaler bør utredes. Tidligere har opplysningskontorene hatt felles publiseringsløsning og erfaringer fra dette tilsier at dette er et stort og omfattende punkt der det må tas mange hensyn og avveininger. Det finnes sannsynligvis også flere modeller og omfang av et slik samarbeid. Felles teknologiprojekt som MatPrat Mats (bot), felles bruk av Matopedia og Matprat – som felles kanal for alle opplysningskontorene - er muligheter som vil kunne skape mer gjennomslag og effektivitet. Det må vurderes opp mot andre effekter som kan skape utfordringer og være negative for noen av aktørene.

Et mindre omfattende prosjekt som det må sees på er muligheten for å utvikle felles verktøy og kommunikasjonshjelpemidler, eks. videreutvikling av Frokostkalkulatoren eller andre kalkulatorer som Melk.no eier, samt lage helt nye verktøy o.l.

En rapport som tar opp i seg overforstående punkter oversendes fra styringsgruppen til Omsetningsrådet 15. mai 2020.

Oppsummering

Dette notatet er en oppsummering av hvordan styringsgruppen ser for seg prosessen med å svare på oppdraget fra Omsetningsrådet gjennom en beskrivelse av hva svaret skal omfatte,

hvordan prosessen skal gjennomføres og når det skal rapporteres. Fire hovedområder er beskrevet med forslag til leveranse av rapporter:

1. **Samlokalisering.** Rapport leveres OR 21. desember 2019.
2. **Kartlegging av mulige administrative driftsfordeler.** Rapport leveres OR 22. november 2019.
3. **Kartlegging av mulig samarbeid innen kompetanseutvikling, analyse/innsikt.** Rapport leveres OR 31. januar 2020.
4. **Kartlegging av mulig samarbeid relatert til kommunikasjons- og markedsaktivitet.** Rapport leveres OR 15. mai 2020.

Oslo 16.8.2019

Dag Henning Reksnes
Direktør Opplysningskontoret for egg og kjøtt

Ida Berg Hauge
Direktør Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no)

Guttorm Rebnes
Direktør Opplysningskontoret for frukt og grønt

Torunn Norbø
Daglig leder Opplysningskontoret for brød og korn»

Til denne orienteringen for Omsetningsrådet bad sekretariatet hvert enkelt av opplysningskontorene svare på følgende spørsmål:

1. Hvordan besvarer kontoret at «Opplysningskontorenes budsjettforslag for 2020 må sees i lys av dette» [samlokalisering og samarbeid], ref. protokoll fra OR-møtet 20. mai i år?
2. Er det nye opplysninger i saken som OR bør orienteres om ut over notat fra 16. august?

Opplysningskontorene svarte samlet i mail av 11. november 2019, som følger:

«Oppfølging av mail fra Landbruksdirektoratet 6.11.2019

Etter avsluttet prosess med gjennomgang av finansiering og organisering av opplysningskontorene i landbruket, i regi av Omsetningsrådet, ble det 20 mai 2019 vedtatt at det skal utredes samlokalisering og at det skal startes en prosess for å utrede muligheter for økt samarbeid mellom de fire opplysningskontorene; Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no), Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) og Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).

Notat om oppgaveforståelse, organisering av arbeidet samt framdriftsplan ble utarbeidet av en styringsgruppe bestående av lederne i de fire opplysningskontorene og oversendt Landbruksdirektorater/Omsetningsrådet 16. august.

Arbeidet er igangsatt og ulike delprosesser vil pågå fram til sommeren 2020, med første planlagte delleveranse 22. nov, så neste 21. desember 2019, samt to delleveranser i 2020.

I søknadsprosessen for 2020 har kontorene satt av noe midler til fellestiltak for 2020. Dette er ment å bli brukt til felles prosjekt som en oppfølging etter at «Sunn ungdomsmat» prosjektet avsluttes våren 2020.

For 2020 budsjettet er det ikke mulig på det nåværende tidspunkt å beskrive nærmere konsekvenser/utslag andre samarbeid vil ha for de ulike kontorene verken økonomisk, markedsmessig eller organisatorisk.

Det må påpekes at det knytter seg flere utfordringer rundt eventuelt å oppnå synergier og besparelser relatert til prosessen. Samlokalisering og økt samarbeid kan like gjerne medføre merarbeid og økte kostnader, all den tid det er fire kontorer med ulike formål, strategier og ledelse.

Samlokalisering

Prosessen med samlokalisering har tatt utgangspunkt i en vurdering av de tre eksisterende lokalitetene: OFG - Håndverksveien 31, Langhus; Melk.no – Borggata 1, Oslo og OBK og OEK som begge er lokalisert til Lørenveien 40, Oslo, samt ett evt. nytt felles lokale i Oslo-området.

I vurderingen som pågår vil flere sentrale faktorer vurderes som; økonomi, lokalenes funksjonalitet i forhold til de ulike kontorenes behov, reisetid for ansatte, beliggenhet i forhold til samarbeidspartnere og interesserenter samt nærhet til offentlig kommunikasjon.

Alle kontorene er bundet opp med eksisterende kontrakter og på nåværende tidspunkt antar vi at et realistisk tidspunkt for en eventuell samlokalisering vil være i løpet av 2022. Dette kommer vi nærmere tilbake til ved avlevering av endelig rapport.

På siste møte i styringsgruppen (08.11.) ble det reist en problemstilling som vil kunne medføre utfordringer for delprosjekt samlokalisering.

Det ble fra OFG sin side vist til at de er en stiftelse som finansieres via midler over Jordbruksavtalen samt fra Helsedirektoratet. Det ble videre vist til fra OFG at ut fra Stiftelsesloven må alle stifteren slutte seg til for at vesentlige endringer som angår stiftelsen skal kunne gjennomføres. Dersom ny lokalisering for stiftelsen er en slik endring må alle stifterne slutte seg til dette og det ble referert til at dette nødvendigvis ikke ville bli vedtatt. OFG vil ta opp saken i sine respektive organer, men dersom det skulle bli en reell situasjon at OFG ikke vil slutte seg til en samlokalisering, trengs det en avklaring fra Omsetningsrådet på om det er aktuelt at de tre gjenstående opplysningskontorene (Melk.no, OBK og OEK) fortsetter samlokaliseringsprosessen uten OFG.

I lys av dette bes det om en forlenget frist på avlevering på samlokalisering, gitt den refererte problemstilling ad samlokalisering, til 20. mars 2020. Opprinnelig frist satt i notat av 16. august fra styringsgruppen var 21. desember 2019.

Vi ber om tilbakespill så raskt som mulig fra Omsetningsrådet.

Oslo 11.11.2019

Dag Henning Reksnes
Direktør Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)

Ida Berg Hauge
Direktør Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no)

Guttorm Rebnes
Direktør Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)

Torunn Norbø
Daglig leder Opplysningskontoret for brød og korn (OBK)»

Som det fremgår ber kontorene om 3 måneders utsatt frist for leveransen Samlokalisering. Det er ikke omtalt om dette også får konsekvenser for etterfølgende hovedaktiviteter, ref. notatet fra august:

3. «Kartlegging av mulig samarbeid innen kompetanseutvikling, analyse/innsikt. Rapport leveres OR 31. januar 2020.
4. Kartlegging av mulig samarbeid relatert til kommunikasjons- og markedsaktivitet. Rapport leveres OR 15. mai 2020.»

Denne saken leveres til Omsetningsrådet på overtid mht. utsendelsesfrist og var ment som en orienteringssak. Sekretariatet har ikke hatt anledning til å vurdere konsekvensen av en utsettelse, og anbefaler at Omsetningsrådet tar stilling til dette i neste møte. Saken legges derfor på nåværende tidspunkt frem som en orienteringssak.